

Hoger Onderwijs Reeks

Word informatie- vaardig!

Digitale informatie
selecteren, beoordelen
en verwerken

Noordhoff

Saskia Brand-Gruwel, Iwan Wopereis

4^e druk

Het World Wide Web is als een oceaan vol data. Nuttige bronnen vormen de riffen, nepnieuws en complottheorieën de plastic soep. Surfen naar bruikbare informatie is daarom een niet te onderschatten uitdaging.
— Saskia Brand / Iwan Wopereis

Word informatievaardig!

Digitale informatie selecteren,
beoordelen en verwerken

Saskia Brand-Gruwel

Iwan Wopereis

Vierde druk

Noordhoff

Ontwerp omslag: G2K Creative Agency (Groningen/Amsterdam)

Omslagillustratie: iStock

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen of via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl.

De informatie in deze uitgave is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Aan deze informatie kunt u geen rechten of aansprakelijkheid van de auteur(s), redactie of uitgever ontleen.

0 / 23

© 2023 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Utrecht, Nederland.

Deze uitgave is beschermd op grond van het auteursrecht. Wanneer u (her)gebruik wilt maken van de informatie in deze uitgave, dient u vooraf schriftelijke toestemming te verkrijgen van Noordhoff Uitgevers bv.

This publication is protected by copyright. Prior written permission of Noordhoff Uitgevers bv is required to (re)use the information in this publication.

ISBN(ebook) 978-90-01-08076-1

ISBN 978-90-01-08075-4

NUR 983

Woord vooraf

We leven in een informatietijdperk. Zoek je informatie, omdat je een goed onderbouwde mening wilt geven in een discussie, dan pak je je smartphone, tablet of laptop. Daarmee vind je een grote variatie aan internetbronnen: van digitale kranten en nieuwssites tot videobanken, sociale mediasites en podcasts. Duizelingwekkende hoeveelheden internetpagina's staan tot je beschikking. Die informatie is niet altijd betrouwbaar. Je hoort verhalen over 'fake news' en het fenomeen 'deep fake' in video's. Dergelijke ontwikkelingen maken dat het steeds belangrijker wordt om betrouwbare bronnen en informatie te kunnen onderscheiden van bedrieglijke die door malafide organisaties worden verspreid.

Mark Zuckerberg, de baas van Facebook, zei in *The Guardian* op 28 mei 2020:

'I just believe strongly that Facebook shouldn't be the arbiter of truth of everything that people say online.'

Je kunt je inderdaad afvragen of grote platforms, als Facebook, de rol van bewaker op zich moeten nemen als het gaat om het verspreiden van informatie op het internet. Deze bedrijven denken zeker na over wat ze wel en niet moeten weren van hun sites en werken met algoritmes om informatie onder de loep te nemen. Dit maakt dat het belangrijk is dat je zelf kritisch bent wanneer je informatie zoekt en de informatie blijft beoordelen op betrouwbaarheid. Toch is het beoordelen van informatie maar een onderdeel van het hele zoekproces naar informatie. Want voordat je gaat zoeken – zowel voor privévragen als voor opdrachten voor je studie – is het van belang om helder voor ogen te hebben wat je precies zoekt. Want met een vage zoekvraag verdrink je in het aantal mogelijk interessante bronnen dat een zoekmachine je aanreikt. En zelfs met een goede zoekvraag ben je er niet. Een zoekmachine kan je bronnen aanbieden die kwalitatief slecht en onbetrouwbaar zijn. En dat is ook mede afhankelijk van de zoektermen die je gebruikt.

Dit boek biedt handvatten voor het zoeken, selecteren en verwerken van digitale informatie, waarbij de nadruk ligt op tekstuele informatie. Zeven hoofdstukken bieden achtergrondinformatie en aanwijzingen die je helpen om op effectieve en efficiënte wijze bruikbare informatie te vinden voor het beantwoorden van complexere informatievragen. Na een inleidend hoofdstuk, waarin we dieper ingaan op het begrip 'informatievaardigheid', wordt in vijf hoofdstukken een 5-stappenplan uitgewerkt voor het opstellen van zoekvragen, het zoeken van bronnen, het selecteren van bronnen en informatie in bronnen, het verwerken van informatie en het presenteren van informatie. In deze hoofdstukken wordt een onderscheid gemaakt tussen

meer algemene informatie (verkregen via algemene zoekmachines uit bronnen op het World Wide Web) en specialistische informatie (verkregen via wetenschappelijke zoekmachines uit wetenschappelijke databanken). Daarna volgt nog een laatste hoofdstuk over het reguleren van het proces.

In vergelijking met de derde druk is in de vierde druk een aantal inhoudelijke en structurele wijzigingen doorgevoerd. Wat betreft de inhoud wordt ook in de huidige druk aandacht besteed aan het zoeken, selecteren en verwerken van wetenschappelijke literatuur, maar we geven daarbij ook nadrukkelijk aan dat als je in het hoger onderwijs studeert, je gebruik kunt maken van de bibliotheekfaciliteiten en ondersteuning van de informatiespecialisten in je instelling. Er zijn veel zoekmachines en databanken en we kunnen niet uitputtend zijn. De informatiespecialisten kunnen je helpen met jouw specifieke vragen. Verder besteden we ook aandacht aan de rol van sociale media als het gaat om het vinden van betrouwbare informatie. De indeling in hoofdstukken en de beschrijving van het stappenplan is in deze druk hetzelfde gebleven.

De inhoud van dit boek is gebaseerd op onderzoek dat is uitgevoerd bij de Open Universiteit. We willen Jeroen van Merriënboer, Fred Paas en Paul Kirschner danken voor de ruimte die ons is geboden binnen de verschillende onderzoeksprogramma's. De onderzoekers Yvonne Vermetten, Rik Feddes, Amber Walraven, Els Boshuizen, Ludo van Meeuwen, Tamara van Gog, Johan van Strien, Jimmy Frèrejean, Jaap Walhout en Yvonne Kammerer willen we danken voor hun belangrijke rol in de onderzoeksprojecten. Ook verschillende scriptiestudenten van de Masteropleiding Onderwijswetenschappen aan de Open Universiteit hebben een belangrijke bijdrage geleverd. Tot slot danken we de docenten, studenten en leerlingen van scholen die aan de diverse onderzoeken hebben meegewerkt, zoals Fontys Hogescholen, de Maastricht University, de Open Universiteit, het Grotius-college Heerlen, het Sintermeertencollege Heerlen, het Bernardinuscollege Heerlen, het Connect College te Echt en het Stella Maris College in Meerssen. Zonder jullie actieve inbreng waren we niet tot de huidige inzichten gekomen.

Bij de herziening van het boek hebben Marsha Bokhorst, Lilian van de Burgt, Jos Maas, Pascal Nypels en Liesbeth Ramaekers, de informatiespecialisten van Zuyd Hogeschool, bijgedragen aan de vernieuwing van de casuïstiek en de uitwerking van de beschreven zoekprocessen. Ze werken dagelijks met studenten en kennen de problemen die studenten ervaren tijdens het zoeken, selecteren en verwerken van informatie voor studiedoelinden.

Heerlen, september 2022
Saskia Brand-Gruwel en Iwan Wopereis

Inhoud

Leeswijzer 9

- 1 Informatievaardigheden 11**
 - 1.1 Informatie zoeken op internet 12
 - 1.2 Het 5-stappenmodel 15
[Samenvatting 16](#)

- 2 Stap 1 Verduidelijk de opdracht 17**
 - 2.1 Hoe verduidelijk je de opdracht? 18
 - 2.2 Stel taakeisen vast 19
 - 2.3 Oriënteer je op het onderwerp en bepaal wat je al weet 20
 - 2.4 Baken het onderwerp af en formuleer vragen 22
[Samenvatting 26](#)

- 3 Stap 2 Zoek bronnen 27**
 - 3.1 Hoe zoek je bronnen? 28
 - 3.2 Bepaal de zoekstrategie 31
 - 3.3 Bepaal de zoektermen 42
 - 3.4 Voer de zoekstrategie uit 48
[Samenvatting 56](#)

- 4 Stap 3 Selecteer bronnen en informatie 57**
 - 4.1 Hoe selecteer je bronnen en informatie? 58
 - 4.2 Beoordelen van de bronnen 60
 - 4.3 Beoordelen van wetenschappelijke bronnen 65
 - 4.4 Scannen van de informatie in de bronnen 68
 - 4.5 Documenteer bronnen 71
[Samenvatting 74](#)

- 5 Stap 4 Bestudeer informatie 77**
 - 5.1 Hoe bestudeer je informatie? 78
 - 5.2 Lees de informatie grondig 79
 - 5.3 Maak een representatie van de informatie 82
[Samenvatting 84](#)

- 6 Stap 5 Presenteer de informatie 85**
 - 6.1 Hoe presenteer je informatie? 86
 - 6.2 Oriënteer je op de opdracht 87
 - 6.3 Plan productontwikkeling 87
 - 6.4 Schrijf het product 89
 - 6.5 Reviseer het product 92
[Samenvatting 94](#)

- 7 **Reguleer en evalueer** 95
 - 7.1 Hoe reguleer en evalueer je? 96
 - 7.2 Reguleer het proces 97
 - 7.3 Evalueer en beoordeel het proces en product 98
- [Samenvatting](#) 101

Literatuur 102

Illustratieverantwoording 104

Register 105

Over de auteurs 107

Leeswijzer

Bij het opstellen van zoekvragen, het zoeken, selecteren en verwerken en presenteren van digitale informatie kun je verschillende problemen ervaren. In de tabel vind je een overzicht van mogelijke problemen. Achter elk probleem staan activiteiten die je kunt ondernemen om een dergelijk probleem aan te pakken of op te lossen. Per activiteit is aangegeven in welke paragraaf je informatie vindt over de uitvoering van die activiteit. Dit kan je helpen bij je zelfstudie.

Probleem	Mogelijke activiteiten	Paragraaf
<i>Ik weet niet waar ik moet beginnen als ik informatie zoek voor een opdracht. Ik kan geen goede vragen bedenken.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Volg het 5-stappenplan • Ga na of je een goed beeld hebt van het onderwerp • Bepaal over welke deelonderwerpen je het wilt hebben • Ga na of je vragen te concreet zijn geformuleerd • Bepaal in welk type vraag je geïnteresseerd bent (probleemoplossend, verklarend enzovoort) 	<p>1.2 2.3 2.4 2.4 2.4</p>
<i>Ik kan niet kiezen uit de vele resultaten in een zoekresultatenlijst. Ik kan de informatie niet vinden om de vraag te beantwoorden.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Formuleer specifieke zoektermen (eventueel combineren of geavanceerd zoeken) als de hits te veel lijken af te wijken van wat je zoekt • Lees de titel en de beschrijving van de resultaten op de eerste paar pagina's en beoordeel wat je kunt gebruiken aan de hand van criteria • Kijk naar de URL van de links in de zoekresultatenlijst en bepaal hoe betrouwbaar ze zijn en wat voor een type website het is • Ga na of je vragen te concreet zijn geformuleerd • Gebruik de juiste zoektermen • Hanteer beoordelingscriteria bij het selecteren van websites en informatie • Hanteer een 'advanced search' aanpak 	<p>3.3 4.2 4.2 2.4 3.3 4.2 3.4</p>
<i>Ik heb zo veel informatie dat ik niet meer weet wat ik ermee moet.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Orden de informatie door gebruik te maken van bijvoorbeeld mapjes op de computer of een tool voor het managen van referenties. Je kunt ook een tabel maken met belangrijke gegevens over de verschillende bronnen • Laat je bij het ordenen leiden door een indeling in subonderwerpen of door de vragen die je hebt gesteld 	<p>4.5 4.5</p>
<i>Ik ben altijd zo lang bezig met het zoeken naar informatie.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Formuleer duidelijke vragen, want dat vormt de basis voor je zoekproces • Scan bronnen en lees niet alles van begin tot het eind • Hanteer goede zoektermen • Blijf jezelf afvragen of je op de goede weg bent en stuur bij • Zoek gestructureerd via een basic of advanced search 	<p>2.4 4.3 3.3 7.2 3.4</p>

Probleem	Mogelijke activiteiten	Paragraaf
<i>Ik heb moeite met het maken van een goed schrijfplan. Ik stel het wel twintig keer bij.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Formuleer duidelijke hoofd- en deelvragen en laat je plan erdoor leiden • Orden de gevonden informatie goed, zodat je duidelijk hebt welke informatie je bij welke vraag wilt behandelen • Zorg dat je de informatie goed hebt bestudeerd, zodat je een goed inhoudelijk overzicht hebt. 	<p>2.4/6.3</p> <p>4.4</p> <p>5.1/5.2</p>
<i>Ik kreeg een onvoldoende, want de docent vond dat ik te veel had 'geknipt en geplakt'.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg dat je parafraseert • Zorg dat je goed citeert • Vermeld de bronnen 	<p>6.4</p> <p>6.4</p> <p>6.4</p>
<i>Als ik klaar ben met de opdracht heb ik het gevoel dat ik niet efficiënt bezig ben geweest en dat het beter had gekund.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Evalueer het product dat je hebt gemaakt • Evalueer het proces en ga na waar het beter had gekund • Bepaal concreet hoe je de volgende keer de opdracht anders zult aanpakken 	<p>7.3</p> <p>7.3</p> <p>7.3</p>

1

Informatie- vaardigheden

- 1.1 Informatie zoeken op internet
- 1.2 Het 5-stappenmodel
Samenvatting

Je dient informatievaardig te zijn om snel en grondig digitale informatie te zoeken, te selecteren en te verwerken. In dit hoofdstuk worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat zijn informatievaardigheden?
- Waarom is het belangrijk om informatievaardig te zijn?
- Welke stappen kun je zetten om informatie te zoeken?

1.1 Informatie zoeken op internet

We zijn tegenwoordig gewend om op internet informatie te zoeken. Internet is een wereldwijd openbaar netwerk van computernetwerken. De computers die deel uitmaken van deze netwerken kunnen met elkaar communiceren op basis van zogenoemde protocollen. Ze staan met elkaar in verbinding en hierdoor is het mogelijk om informatie die op verschillende computers staat, te raadplegen. Internet geeft ons een enorme hoeveelheid informatie. Een onderdeel van het internet is het World Wide Web. Het WWW is dé bron van informatie en is een verzameling van onderling samenhangende (gelinkte) webpagina's die via een webbrowser kunnen worden bekeken. Deze webpagina's kunnen teksten, afbeeldingen, video's en andere multimediatoepassingen bevatten.

Er zijn verschillende ICT-hulpmiddelen of tools die het zoeken, selecteren, verwerken, presenteren en evalueren van informatie ondersteunen. Voor het zoeken op het WWW maak je bijvoorbeeld gebruik van een webbrowser, een programma om webpagina's te kunnen bekijken. Voorbeelden van webbrowsers zijn Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge en Safari van Apple. In een webbrowser open je een zoekmachine (bijvoorbeeld Bing, DuckDuckGo, Ecosia, Google of Yahoo!). Deze zoekmachines indexeren webpagina's die in een lijst met zoekresultaten worden weergegeven. De door zoekmachines geïndexeerde pagina's worden aangeduid met de term Surface web. Dit Surface web kan worden gezien als het bovenste deel van de oceaan waar je met een net doorheen trekt om te vissen. Daarnaast bestaat er het Deep web wat vele malen groter is dan het Surface web. Het Deep web bevat informatie die niet wordt geïndexeerd door zoekmachines en dus niet voorkomt in de zoekresultaten. Deze informatie staat bijvoorbeeld in afgeschermd (commerciële/betaalde) databanken en webpagina's. De databanken voor het zoeken naar wetenschappelijke bronnen waar onderwijsinstellingen veelal abonnementen op hebben, horen daar bijvoorbeeld bij. De duistere kant van het Deep web, waar veel criminelen actief zijn, noemen we het Dark web.

Ondanks de beschikbaarheid van allerhande instrumenten, zoals geavanceerde zoekmachines, is het vinden van de juiste informatie niet altijd even gemakkelijk. Praktijkvoorbeeld 1.1 illustreert hoe het proces van zoeken en selecteren van informatie op internet kan ontaarden in chaos.

PRAKTIJKVOORBEELD 1.1 DE CHAOTISCHE ZOEKER

Noah is student aan het conservatorium en start binnenkort een intercultureel muzikaal project. Hij wil verkennen hoe muziek kan helpen het welzijn van vluchtelingen te verbeteren. Om meer inzicht te krijgen in de wijze waarop muziek kan helpen, besluit hij ter oriëntatie informatie via het internet te verzamelen, om het project uit te werken en

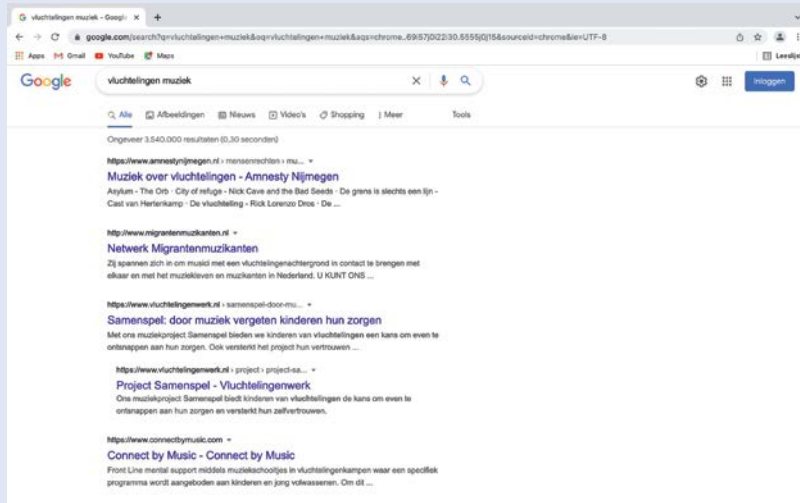
ook theoretisch te onderbouwen. Hij start de internetbrowser en opent de zoekmachine Google. In het zoekveld van Google typt hij de zoektermen 'vluchtelingen' en 'muziek' in. Hij krijgt de volgende zoekresultaten in de zoekresultatenlijst (zie figuur 1.1). Noah klikt op de vele links die worden getoond en leest op elke nieuw geopende pa-

World Wide Web
WWW

Surface web

Deep web

Dark web

FIGUUR 1.1 Zoekresultaat met de zoektermen: vluchtelingen en muziek

gina de teksten. Na een tijdje lezen en browsen kijkt hij verward op. Hij heeft veel informatie gelezen, maar concludeert dat hij eigenlijk nog niet veel verder is. Wel heeft hij bij de organisatie *VluchtelingenWerk* een mooi project gezien dat gaat over hoe kinderen hun zorgen vergeten met muziek. Het is een lesprogramma waaronder een concert voor kinderen valt. Ook heeft hij veel persoonlijke verhalen gelezen over de positieve invloed die muziek kan hebben op het leven van vluchtelingen. Noah denkt na, want hij heeft nog niet scherp voor ogen welke informatie hij nodig heeft en welke aanpak hij moet volgen om die te vinden. Als hij meer wil weten over het effect van muzieklessen moet hij misschien naar lesmateriaal zoeken.

Hij besluit te zoeken met de zoektermen 'vluchtelingen', 'muziek' en 'lespakket'. Die laatste term typt hij in, omdat Google deze term aandraagt. Met deze reeks termen vindt hij een interessant lespakket dat wordt aangeboden door de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties. Dit lespakket is echter veel omvangrijker en maakt niet alleen maar gebruik van muziek om het welzijn van vluchtelingen te verbeteren. Noah vraagt zich af wat hij nu eigenlijk precies wil weten en hij overweegt zijn vragen nader te specificeren en gericht te zoeken. Voorlopig ziet hij even door de bomen het bos niet meer. Noah zet de computer maar uit.

Praktijkvoorbeeld 1.1 laat iets van onmacht en chaos zien. Noah vindt tijdens zijn oriënterende zoektocht naar bruikbare informatie voor het project veel informatie. Maar die informatie is erg divers en hij weet eigenlijk ook niet precies wat hij zoekt, want hij heeft zijn vragen niet goed geformuleerd. Zo komt hij zowel op websites van gerenommeerde organisaties als sociale media mooie voorbeelden tegen, waaronder persoonlijke verhalen van mensen. Hij besluit te stoppen met zoeken, in de wetenschap dat hij nogmaals het gehele proces moet doorlopen. Een frustrerende gedachte.

Hoe vinden we op een efficiënte en effectieve manier op internet de bruikbare informatie voor projecten, werkstukken, presentaties en scripties? Je komt gemakkelijk in de verleiding om allerlei interessante, maar niet rele-

vante informatie te gaan bekijken. Het is zelfs niet ondenkbaar dat je verdwaalt in 'cyberspace'. Meestal leidt dit tot een verspilling van kostbare tijd. Een ander probleem vormt de betrouwbaarheid van informatie op het internet. Iedereen kan tegenwoordig interessante en belangrijke gegevens, maar ook onzin en nepnieuws op internet plaatsen. Een gevolg van deze ontwikkelingen is dat een kritische houding bij het zoeken naar en selecteren van informatie noodzakelijk is. Deze houding is ook van belang bij de formulering van zoekvragen, een activiteit die doorgaans voorafgaat aan het proces van zoeken, vinden en verwerken van informatie.

Voor het opstellen van goede zoekvragen, het zoeken, selecteren, bestuderen en het presenteren van digitale informatie dien je te beschikken over informatievaardigheden. Deze vaardigheden pas je toe in een situatie waarin je een behoefte aan informatie hebt. Het zijn de vaardigheden die je helpen om een opdracht te verduidelijken en tot goede zoekvragen te komen, op basis van deze zoekvragen te gaan zoeken naar bronnen, bruikbare en betrouwbare informatie te selecteren uit gevonden bronnen, deze informatie te bestuderen en te presenteren. Onder informatievaardigheden vallen tevens vaardigheden die je nodig hebt om het proces van zoeken, selecteren, bestuderen en presenteren van digitale informatie in de gaten te houden. Denk hierbij aan het monitoren van het browsen, om te voorkomen dat je letterlijk verdwaalt op het internet.

Informatie-vaardigheden

ICT-vaardigheden

Naast informatievaardigheden moet je ook beschikken over ICT-vaardigheden. Het kunnen omgaan met de ICT-tools, zoals een browser, is een belangrijke voorwaarde om op een effectieve, efficiënte en prettige manier informatie te kunnen zoeken, selecteren en evalueren.

Om ervoor te zorgen dat het proces van formuleren van vragen, zoeken, selecteren, bestuderen en evalueren van informatie optimaal verloopt, is het verstandig om gestructureerd en doelbewust te werk te gaan. Het 5-stapenmodel kan daarbij helpen.

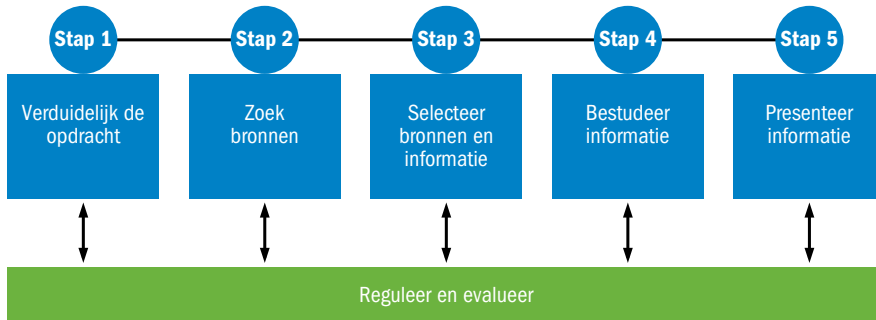
ONDERZOEKSWEETJE

De vraag 'Ben je goed in het zoeken van informatie op internet?' wordt door studenten meestal beantwoord met: 'Ja, heel goed.' Uit onderzoek blijkt echter dat het proces van zoeken en selecteren van informatie voor opdrachten bij veel studenten niet efficiënt en effectief verloopt. Vaak loopt het proces al stroef bij het formuleren van goede zoekvragen en het bedenken van zoektermen. Ook het beoordelen van websites in een zoekresultatenlijst laat vaak te wensen over. De keuze om bepaalde websites te bekijken is lang niet altijd gebaseerd op goede beoordelingscriteria zoals de status of reputatie van de organisatie of de auteur. Experts in het zoeken, vinden en selecteren van informatie (en dat kunnen ook informatievaardige studenten zijn) nemen de tijd om goede onderzoeksvragen op te stellen. Deze tijd 'verdienen' ze later in het proces weer terug bij de selectie van informatie. Verder zijn experts beter in staat het gehele proces te monitoren en het zoekproces bij te sturen als dit dreigt te ontaarden in een chaos (Argelagós et al., 2022; Brand-Gruwel & Stadler, 2011; Brand-Gruwel et al., 2009; Walraven et al., 2008; Wopereis & Van Merriënboer, 2011).

1.2 Het 5-stappenmodel

Dit boek helpt je om informatievaardig te worden. Je maakt kennis met het 5-stappenmodel waarmee je op een efficiënte en effectieve manier informatie kunt vinden op internet en waarbij je leert om (wetenschappelijke) bronnen te zoeken, te selecteren en te doorgronden. Het stappenplan bestaat uit vijf stappen en wordt weergegeven in figuur 1.2.

FIGUUR 1.2 Het 5-stappenplan voor informatievaardigheden

(Gebaseerd op Brand-Gruwel et al., 2005; Brand-Gruwel et al., 2009)

Stap 1 betreft het verduidelijken van de opdracht. Binnen deze stap is het goed formuleren van zoekvragen heel belangrijk, want goede vragen vergemakkelijken het zoekproces. Het zoeken naar bronnen is stap 2 en betekent dat je weet welke zoekstrategieën je kunt hanteren. Stap 3 omvat de selectie van betrouwbare bronnen en bruikbare informatie binnen die bronnen. Het vraagt om inzicht in criteria die je kunt gebruiken voor de beoordeling en selectie van bronnen en informatie in bronnen. Ook het goed ordenen van informatie hoort bij deze stap. In stap 4 bestudeer je de informatie grondig en in stap 5 verwerk je de informatie in bijvoorbeeld een werkstuk, essay, scriptie, presentatie of multimediacproductie. Naast het uitvoeren van deze stappen leer je tevens hoe je het proces van het formuleren van vragen, het zoeken, selecteren, verwerken en presenteren van informatie zo goed mogelijk kunt reguleren en evalueren en dus steeds nagaat of je op de goede weg bent. Door een goede regulatie voorkom je dat het proces ontaardt in een chaos. Regulatie kan ertoe leiden dat je soms een stap terug moet in het proces. Hierdoor krijgt het een zogenoemd iteratief karakter. Je zult merken dat je regelmatig zult switchen tussen de stappen. Dit geldt met name voor de stappen 2 (Zoek bronnen) en 3 (Selecteer bronnen en informatie).

Het boek en het stappenplan helpen je efficiënt en effectief te zoeken naar informatie. Als je informatie zoekt voor schoolse opdrachten of taken, kun je ook altijd terecht bij de informatiespecialisten van de bibliotheek van je instelling. Ook zij kunnen je helpen bij complexe informatieopdrachten.

Samenvatting

1

Informatievaardig

Je werkt gestructureerd bij:

- het opstellen van informatievragen
- het zoeken naar bruikbare en betrouwbare bronnen
- het selecteren van bronnen en informatie
- het bestuderen van informatie
- het presenteren van de gevonden informatie in een product (bijvoorbeeld een essay of een presentatie)

Je reguleert en evalueert het proces en gaat steeds na of je op de goede weg bent.

ICT-vaardig

- je weet hoe je met allerlei applicaties kunt omgaan die te maken hebben met informatie- en communicatietechnologie, zoals het bedienen van een webbrowser.

Om op efficiënte wijze informatie te zoeken op internet kun je het 5-stappenmodel hanteren. De vijf stappen zijn:

- 1 Verduidelijk de opdracht
 - 2 Zoek bronnen
 - 3 Selecteer bronnen en informatie
 - 4 Bestudeer informatie
 - 5 Presenteer informatie
-